

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: والری بورت (Valery BURT)

برگردان: ا. م. شیری

۱۰ اکتوبر ۲۰۲۴

سایه گدا مایر بر سر اسرائیل



آیا تل آویو می‌تواند از سلاح هسته‌نی علیه ایران استفاده کند؟

اگر جهان، به ویژه خاورمیانه، تقاص دست‌افشانی و پایکوبی خود در «جشن» نابودی اتحاد جماهیر شوروی را پس

می‌دهد. [- شیری

هفتم اکتوبر، یک سال از حمله شبه‌نظامیان حماس به مناطق جنوبی اسرائیل می‌گذرد که در شرایط عجیب و غریبی توسط نیروهای امنیتی این کشور «به هم خورد». از آن زمان، گردونه جنگ در خاورمیانه با سرعت قابل توجهی می‌چرخد. روزی نیست که از آنجا گزارشی از بمب‌گذاری، حملات راکتی، حملات تروریستی و تلفات زیاد منتشر نشود. مدت‌هاست که این منطقه دچار مشکل شده، اما امروزه به یک انبار عظیم مواد منفجره با فتیله در حال سوختن می‌ماند که در اثر یک حرکت نسنجیده، کل خاورمیانه را در میان شعله‌های آتش گرفتار خواهد کرد.

به نظر می‌رسد اکنون هیچ نیروی واقعی وجود ندارد که بتواند جلوی حرکت به سوی فاجعه را بگیرد. سازمان ملل متحد خود را با صدور بیانیتهای بلاغی و محکومیت‌های کلامی اسرائیل که جنگ ویرانگرانه و بی‌رحمانه در نوار غزه و لبنان به راه انداخته است، محدود می‌کند. معلوم است که این بیانیتهای چیزی بیش از باد هوا نیستند. مدت‌هاست که صدای این سازمان معتبر بین‌المللی دیگر شنیده نمی‌شود؛ خودش به یک سازمان تشریفاتی تبدیل شده و نفوذ و اعتبارش هر چه کمتر و کمتر می‌شود.

تا چند دهه قبل، اتحاد جماهیر شوروی می‌توانست تأثیر جدی بر اوضاع خاورمیانه داشته باشد. روسیه از چنین امکاناتی برخوردار نیست. از این رو، مسکو مجبور است خود را عمدتاً به درخواست‌ها، تأکید می‌کنم – به درخواست‌های نجیب و مودت‌آمیز محدود کند. متأسفانه، کسی به آن‌ها توجه می‌کند: در دهه‌های آغازین قرن و حشتناک ۲۱، سطح و تعداد جرایم و جنایات خشن احتمالاً از قرن گذشته پیشی گرفته است.

امریکا که قبلاً قدرت مسلط در خاورمیانه بود، اساساً همینطور باقی مانده است ولی با قید و شرط. از تمام زمین‌های خاورمیانه به آن شلیک می‌شود و آن‌ها برای وارد کردن ضربات دردناک به منافع امریکا تلاش می‌کنند. این امر در مورد سازمان‌های مختلف تندرو که در تلاش هستند به منافع امریکا صدمه بزنند یا به طور جدی به حوزه نفوذ آن تجاوز کنند، صدق می‌کند.

به نظر می‌رسد که اسرائیل، متحد امریکا، زنجیر پاره کرده است و حتی بدون این که به واشنگتن اطلاع دهد، به عملیات نظامی دست زده و در مواقع لازم دشمنان خود را از بین می‌برد. تل‌آویو قطعاً می‌داند که امریکا همیشه و در هر صورت به آن کمک خواهد کرد. زیرا، دولت یهود پایگاه قدیمی و قابل اعتماد آن در خاورمیانه است.

در ضمن، اگر احتمالاً جنگی بین اسرائیل و ایران روی دهد، قطعاً امریکا دخالت خواهد کرد یا بهتر است بگوئیم، به دخالت مجبور خواهد شد. به همین دلیل، تل‌آویو بسیار تهاجمی عمل می‌کند و قصد دارد به حمله راکتی اول اکتوبر تهران به هر قیمتی، به ویژه به آسیب‌پذیرترین اهداف، پاسخ شدید و مؤثر دهد.

از منظر لفاظی، ایران نیز طالب جنگ است و به اسرائیل، در صورت حمله هوایی، درباره عواقب ناگوار آن دائماً هشدار می‌دهد. در واقع، تهران قدرت خود را نشان می‌دهد و به وضوح می‌گوید که هنوز برنامه‌های «غافلگیرانه» زیادی برای ضربه زدن به دشمن قسم خورده خود دارد.

اما رهبری جمهوری اسلامی می‌داند که اگر پدافند هوایی کشور در اثر حملات فلج شود، تأسیسات هسته‌ای آسیب ببیند و پایانه‌های نفتی آتش بگیرد، ممکن است نتواند مقاومت کند. آن وقت ایران قدرت و توانایی کافی برای وارد آوردن ضربه جدی به دولت یهود را نخواهد داشت.

ضمناً، همانطور که نیویورک تایمز می‌نویسد، ساکنان این کشور در شبکه‌های اجتماعی و بحث‌های مختلف از یک «جنگ غیرقابل پیش‌بینی» ابراز نگرانی می‌کنند. ایرانی‌ها معتقدند که همینطوری هم کل زندگی‌شان را «مبارزه با اقتصاد وحشتناک، تحریم‌های امریکا، ظلم و فساد» تشکیل می‌دهد. درگیری نظامی می‌تواند وضعیت را تشدید کند و «کشور را در هرج و مرج بزرگتر فرو ببرد.»

و در مجموع، کسی نیست که به ایران کمک کند. فقط می‌توان از حمایت احتمالی مسکو صحبت کرد. اما، پس از اظهارات غیرمنتظره اخیر مسعود پزشکیان، رئیس جمهور ایران علیه روسیه، این امر بسختی امکان‌پذیر است. کرملین در مورد آنچه گفته شد، اظهار نظر نکرد و حتی شریک خود را محکوم نکرد. اما، واضح بود که تأثیر ناخوشایندی از سخنان گفته شده باقی مانده است.

با این حال، حتی پیش از این، در زمان ریاست جمهوری ابراهیم رئیسی، سلف پزشکیان، سخنانی مبنی بر این از تهران شنیده شد که ایران علی‌رغم همکاری نزدیک با روسیه، استقلال آبخازیا و اوستیای جنوبی و همچنین، الحاق کریمه، دونباس و مناطق جدید به فدراسیون روسیه را به رسمیت نمی‌شناسد.

رئیس جمهور ایران در ماه اکتوبر برای شرکت در مجمع بریکس به کازان سفر خواهد کرد. سپس قرار است وی توافقنامه همکاری ستراتیژیک بین دو کشور را در مسکو امضاء کند. ملاقات او با ولادیمیر پوتین برنامه‌ریزی شده و شاید دو رهبر برخی موضوعات بحث برانگیز در روابط روسیه و ایران را مورد بحث و مذاکره قرار دهند.

با بازگشت به خاورمیانه «سوزان»، متوجه می‌شویم که اسرائیل برای پاسخ دادن به ایران عجله ندارد. زیرا، نه تنها به این دلیل که برای «اقدام تلافی‌جویانه» آماده می‌شود، بلکه به این دلایل که شانس موفقیت خود را به دقت می‌سنجید و با امریکا و دیگر شرکای غربی خود مشورت می‌کند. مطمئناً نخست وزیر اسرائیل ابتداء می‌خواهد با در هم شکستن

حزب‌الله مورد حمایت تهران، «کار» لبنان را یکسره بکند و همزمان با نیروهای طرفدار ایران در سوریه، جایی که «پاکسازی» از قبل آغاز شده، حساب خود را پاک کند.

با این حال، آیا اسرائیل موفق خواهد شد، یک سؤال بزرگ است. بله، ارتش اسرائیل ضربه سختی به حزب‌الله لبنان وارد نموده و بسیاری از رهبران آن را از ترور کرده است، اما از پیروزی نهائی هنوز دور است. تندروهای شیعه سخت می‌جنگند و به اسرائیلی‌هائی که به سرزمین سروها حمله کرده‌اند، آسیب می‌رسانند. هنوز قضاوت در مورد جدی بودن آسیب‌ها دشوار است. زیرا، تل‌آویو اطلاعات مربوط به خسارات و تلفات خود را کاملاً مخفی نگه می‌دارد.

اما شاید اسرائیل منتظر پاسخ نماند. زیرا، تأخیر به معنای واقعی کلمه می‌تواند مهلک باشد. واقعیت این است که اکنون در این باره که ایران دیگر به سلاح هسته‌ئی دست یافته، صحبت می‌شود.

اگر قبلاً در باره نزدیکی جمهوری اسلامی به بمب اتمی شایعاتی پخش می‌شد، اکنون می‌تواند به یک واقعیت تبدیل شود.

واقعیت این است که در برخی از کشورهای همسایه ایران زمین‌لرزه‌های مشابه زلزله ثبت شده است. و از آنجائی که آن‌ها آنی بودند، کارشناسان را بر آن داشت تا به آزمایش هسته‌ئی زیرزمینی ایران، احتمالاً در بیابان استان سمنان، فکر کنند. باید فهمید که مוסاد از این واقعیت آگاه است و ممکن است حتی از جزئیات دیگری اطلاع داشته باشد.

بیهوده نیست که مدام صحبت از این می‌شود که ارتش اسرائیل در صورت حمله، قطعاً تأسیسات هسته‌ئی ایران را هدف قرار خواهد داد. اما... چند ماه پیش، نیویورک تایمز نوشت که تهران در تأسیسات مخفی در اعماق زمین که عملاً حتی در برابر بمب‌های قدرتمند نیز آسیب‌ناپذیرند، سوخت هسته‌ئی تولید می‌کند. اما شاید ارتش اسرائیل در زرادخانه خود یک «تکنزییه» برای رد این مدعیات داشته باشد.

تصور این که اگر اسرائیل به تأسیسات هسته‌ئی ایران حمله کند و ایران با ضربه‌ای مشابه به سرزمین نسبتاً متراکم کشور یهود مملو از تأسیسات مختلف تولیدی-صنعتی پاسخ دهد، چه اتفاقی خواهد افتاد. ممکن است چنین تحولی در تصور نگنجد، اما کاملاً واقعی باشد.

...سال‌ها زیادی پیش، خاورمیانه می‌توانست به معنای واقعی کلمه منفجر شود. در ۶ اکتوبر ۱۹۷۳ ارتش مصر و سوریه با هدف گرفتن انتقام شکست جنگ ۱۹۶۷، به اسرائیل حمله کردند و جنگ یوم کیپور آغاز شد. ارتش اسرائیل به وضعیت بحرانی دچار شد و تحت فشار دشمن مجبور به عقب نشینی شد، تجهیزات نظامی خود را از دست داد و متحمل خسارات سنگین گردید. تل‌آویو را وحشت فراگرفت و صحبت از تسلیم به میان آمد.

با این حال، گلدا مایر، نخست وزیر اسرائیل، که به‌عنوان شخصیت آهنین شهرت داشت، احساسات شکست‌طلبانه را کنار زد و حکم خود را اعلام نمود: «ما از سلاح هسته‌ئی استفاده خواهیم کرد»! دولت یهود در آن زمان در حدود ۲۰ بمب اتمی در اختیار داشت و می‌توانست قاهره و دمشق را هدف قرار دهد.

اطلاعات اتحاد جماهیر شوروی از تصمیم مایر مطلع شد و با صراحت به اسرائیلی‌ها هشدار داد که اگر تصمیم به اجرای طرح خود بگیرند، چه اتفاقی می‌افتد. پس از آن، در آسمان تل‌آویو هواپیمائی ظاهر شد که نه راکت‌های زمین به هوا و نه جنگنده‌های مافوق صوت امکان دسترسی به آن را نداشتند. اسرائیل «موضوع» را فهمید و فکر حمله هسته‌ئی را از سر بیرون کرد. اگرچه اسرائیل در نهایت در جنگ یوم کیپور پیروز شد، اما این هشدار به یک جراحات عمیق ملی تبدیل گردید. تلفات ارتش اسرائیل بین ۳ تا ۸ هزار نفر کشته، از ۷ تا ۱۲ هزار نفر زخمی و چند صد نفر دیگر اسیر تخمین زده می‌شد. تاکنون در اسرائیل همچنان به تأمل در این موضوع ادامه می‌دهند و وقایع نیم قرن پیش را به امروز پیوند می‌دهند و رؤیای «پیروزی» در جنگ را در سر می‌پروراندند.

آیا این بار اسرائیل می‌تواند ایران را با سلاح هسته‌ای هدف قرار دهد؟ اگر اوضاعش هر چه بدتر و بدتر شود، چنین دورنمای وحشتناکی ممکن است به واقعیت به پیوندد. «بی‌بی خشمگین» به خطر کردن عادت دارد و در صورت گرفتار شدن در بن‌بست، از دست زدن به هیچ کاری خودداری نمی‌کند.

منتشره در: بنیاد فرهنگ ستراتیژیک

۱۸ مهر-میزان ۱۴۰۳